

18. søndag efter Trinitatis d. 30. september 2018

Salmer:

727: Gud, du fra dine

368: Vintræ og grene og frugt hører sammen

331: Uberørt af byens tavshed

477: Som korn fra mange marker

729: Nu falmer skoven

Prædikentekst: Johannesevangeliet 15,1-11

Jesus sagde: »Jeg er det sande vintræ, og min fader er vingårdsmanden. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og hver gren, som bærer frugt, den renses han, for at den skal bære mere frugt. I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer. Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintræet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig. Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; for skilt fra mig kan I slet intet gøre. Den, der ikke bliver i mig, kastes væk som en gren og visner; man samler dem sammen og kaster dem i ilden, og de bliver brændt. Hvis I bliver i mig, og mine ord bliver i jer, så bed om, hvad I vil, og I skal få det. Derved herliggøres min fader, at I bærer megen frugt og bliver mine disciple. Som Faderen har elsket mig, har også jeg elsket jer; bliv i min kærlighed. Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed. Sådan har jeg talt til jer, for at min glæde kan være i jer og jeres glæde blive fuldkommen.«

Jeg er det sande vintræ, siger Jesus. Og min fader er vingårdsmanden. En del danskere har vintræer i deres haver. Vi kender dem. De skal vandes. De skal have varme. Så kan der komme fine druer på dem. Måske har I kørt forbi vinmarken på Neder Kjærsholm lidt uden for Thorning. Vintræerne står i pæn række, bundet op på pæle. Selv dronningen har været forbi for at tjekke dem ud. ☺

Vintræerne på Jesu tid var dog ikke bundet op på den måde. De krøb langs jorden. De var nærmere kravlende buske. Hvis ikke de konstant blev beskåret, voksede de vildt med lange grene, der selv slog rod og forsøgte at blive til nye træer. Fik det lov til at ske, gik det ud over frugten. Derfor måtte

og må vingårdsejere stadig i dag konstant beskære vintræer for at fjerne døde skud og grene eller grene, der ikke vil give frugt.

Jeg er vintræet, I er grenene, siger Jesus. Det er altså os, der er grenene. Os, der kryber langs jorden og forsøger at finde nye steder at slå rod og vokse for os selv. Os, der risikerer at blive beskåret, ja, miste livet, hvis ikke vi er i forbindelsen til selve træet. Det træ, hvorfra liv og saft og kraft strømmer ud i os.

Bliv i mig, siger Jesus. Bliv i mig. Han gentager det nogle gange i dagens tekst, og det er altså ikke nogen selvfølge, at vi bliver i ham. Bliv i mig. Lad være med at kravle væk og forsøge at klare dig selv, for det kan du ikke. Lad være med at tro, du har liv og saft og kraft i dig selv, for det har du ikke. Nej, bliv i mig.

Det med at blive på et sted, er det en passiv handling eller en aktiv handling? Hvis vi vil blive på et sted, så skal vi jo egentlig ikke bevæge os. Bare stå stille. Helt stille. Slappe helt af. Men alligevel. At blive på et sted kræver ofte vilje og handling. Jeg havde en urnenedsættelse i fredags på en kirkegård her i området. Det blæste. Vinden tog i min præstekjole, og jeg blev blæst et skridt bagud. Det krævede handling og vilje at blive på det samme sted. Ellers ville jeg blive blæst mere og mere bagud, flytte mig mere og mere fra det, som jeg skulle fokusere på.

Eller hvis vi vil blive i et venskab eller et ægteskab. Så kræver det vilje. Så kræver det handling. Så er det ikke nok at være passiv. Ikke at gøre noget. Venskabet skal fornyes. Kærligheden skal fornyes. Der må være nysgerrighed til stede, vi må have en intention om stadig at lære hinanden dybere og bedre at kende. Selvfølgelig skal der også være plads til tidspunkter, hvor vi bare hviler i hinandens selskab. Ikke siger det store. Bare er sammen, sidder i sofaen ved siden af hinanden, fordi vi er trygge og tilpas og ser Vild med dans eller en god krimi. Men det kræver handling og vilje at blive på det samme sted og stadig have det godt med hinanden. At blive i et venskab eller et ægteskab kræver, at man stadig fornyer den relation, som allerede er.

Bliv i mig, siger Jesus. Hvordan bliver vi i ham? Hvordan forbliver vi en gren på det sande vintræ? For det første handler det om dåben. Der bliver vi sat sammen med ham. Der bliver vi tæt knyttet til hans liv, hans død og hans opstandelse. Det, han har gjort, gælder for os. Det, Gud tænker om Jesus,

det tænker Gud om os. Guds ånd flytter endda ind i os. Så i kraft af dåben er vi i ham, og han er i os. I en af de faddertaler, man kan bruge, står der endda, at vi i dåben bliver podet på Kristus. Som en gren bliver podet, altså, sat på et træ. Det liv, den saft og kraft, som er i ham, den har vi nu også adgang til. Vi vokser på ham. Vi hører ham så meget til, at selv ikke døden kan skære den livsforbindelse over.

Hvordan forbliver vi så i det, som blev startet i dåben? Jesus taler om sit ord. At det skal blive i os. De ord om at han er Guds søn, død og opstået for os, og at Gud derfor elsker os. Men hvis de skal blive i os, hvis de skal virke i os, så må vi høre dem igen og igen. For vi glemmer dem, ligesom vi ofte glemmer, hvad vi har sagt til hinanden. Ordene kan også miste deres kraft, hvis det er for længe siden, vi har hørt dem. Og vi hører også hele tiden så mange andre ord.

Ord skal gentages. Ord skal siges på ny. Jeg har brug for igen og igen at høre, at min kone elsker mig. Jeg har brug for igen og igen at høre, at mine venner vil mig og vil dele tanker og liv og oplevelser med mig.

Filosoffen Søren Kierkegaard har kaldt Bibelen for Guds kærlighedsbrev til os. Der er vel egentlig ikke så mange, som skriver kærlighedsbreve til hinanden mere. Gode gamle papirbreve. Det hører mest ungdommen til, og ungdommen i dag sender hjerter eller korte kærlige beskeder via snapchat eller facebook. Men Bibelen er et godt gammelt solidt kærlighedsbrev, hvor den, som elsker, får god tid til at beskrive, hvorfor han eller hun gør det. Fortæller historien om hvordan kærligheden begyndte. Fortæller om hvilke handlinger der er taget for at vise kærligheden. Lover at kærligheden vil vare ved lige meget, hvad der sker.

Og derfor kommer vi ikke uden om, at en del af det at blive i Guds kærlighed, at blive i Kristus, det er at læse om ham i Bibelen. At blive mindet om det, han har gjort for os, og hans løfter om at hans kærlighed varer ved. Selv til verdens ende. Selv til de tunge og mørke dage, hvor vi har lyst til at droppe alt med Gud og kristendom, fordi det kan være så besværligt. Eller hvor vi har lyst til at droppe alle venskaber og relationer, fordi de er så bøvlede og konfliktfyldte. Eller de dage, hvor vi er så trætte af os selv, at vi har lyst til at afslutte livet. Eller de dage, hvor savnet og sorgen over et kært afdød menneske fylder så meget, at vi synes, det er ved at rive os i stykker.

På de dage kan Guds kærlighedsbrev lyse op og minde os om den kærlighed, som varer evigt. Guds ord, de består. Guds løfter, de varer ved.

Så at blive i Kristus handler altså om dåben og om igen og igen at høre Jesu ord, Guds kærlighedsbrev til os, nemlig Bibelen.

Og så handler det for det tredje om at holde hans bud. Jesus tænker her ikke på Moseloven eller de ti bud. Men noget helt andet. I verset, som følger lige efter, og som vi ikke har med i vores tekst i dag, siger Jesus, hvad det bud er: ”Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer.”

Ligesom Jesu ord peger på Bibelen, Guds kærlighedsbrev, så peger Jesu bud på vores kærlighed til hinanden. Hvis vi vil forblive i Kristus, så hører der kærlighed til. Kærlighed til hinanden. Jesus har her bevæget sig lidt uden for billedet med vintræet, men sammenhængen er der stadig. Vi er på træet Kristus. Livet og kærligheden fra Gud strømmer ud i os, og derfor har vi noget at give videre til andre.

Det blev efter sigende sagt om de første kristne: ”Se, hvor de elsker hinanden.” Der har nok været mange kristne fællesskaber, hvor det har været svært at sige de ord. Det har været mere nærliggende at sige: ”Se, hvor de skændes.” Eller ”Se, hvor de har mange forskellige tanker om, hvad de skal med deres kirke.” Jeg ved ærligt talt ikke, hvad folk tænker, når de ser på Folkekirken. Eller når de ser på vores lokale kirke her i Thorning/Hinge/Vinderslev.

Men vi kan håbe og bede om, at det må være kærligheden til hinanden, som skinner igennem. Fællesskabet om at ville gå i den samme retning. I retning mod Gud. I retning mod at blive i Kristus ved at lade hans ord fylde os. I retning mod at elske hinanden, selvom vi er så forskellige. Og dog har det til fælles, at vi er døbt til at vokse på det samme træ. Det sande vintræ. Jesus Kristus.

Bliv i mig, siger Jesus. Det er noget, vi skal opfordres til. Det er ikke noget, der sker af sig selv. Det kræver altså handling og vilje. Der kan være modvind, det kan være op af bakke, og vi kan let blive fanget i stilstand og kedsomhed. Men hvis vi bliver i ham, forbliver grene på det sande vintræ, så vil der også være gode frugter. En af de gode frugter er netop fællesskabet med hinanden. Glæden ved at se mennesker smile og hilse på hinanden på kirkebænken eller efter gudstjenesten. Glæden ved at mærke, at folk tager sig af hinanden og besøger hinanden. Glæden ved at vi er sammen om at stable arrangementer på benene.

Glæden er netop også en frugt ved at blive i Kristus. Glæden ved at vide sig elsket af Gud. Glæden ved at Gud har skrevet et kærlighedsbrev netop til os. Glæden ved, at på trods af alt, så er der et stædigt og stærkt håb, som lyser i mørket. Måske kan vi ikke altid se eller mærke det selv. Men så kan det kristne fællesskab bære os. Kærligheden og omsorgen fra de andre kan netop være det, som gør, at vi ikke mister troen og alt håb til, at Gud ser os og elsker os.

Bliv i mig, siger Jesus. Og hans glæde og kærlighed og liv og håb vil brede sig til os, og vi vil få mod og vilje til at bære hinanden og glæde hinanden. Hjælpe hinanden til at blive i Kristus. Indtil den store høstdag, hvor det er tid til at vi skal plukkes og gå ind til den evige høstfest hos Gud.